

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Monstris Et Monstrosis, Qvam Mirabilis, Bonvs, Et
Ivstvs, In Mvndo Administrando, Sit Devs, Monstrantibvs**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1647

§. 2. Vnde probari videatur, Phœnicem esse in rerum natura?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51168](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-51168)

extinguat, non alio modo, quam glacies. Vidi ego talem in ignem coniectam, vixit sa-
nè aliquamdiu erumpere non valens, &
maculis tralluentibus splenduit, sed ignē
etiam modicū non extinxit extincta ipsa,
non sine graui fætore. Quamuis etiā mor-
tuam flammę diu vorantes non consumsē-
re. Denique in fumum abiecta est, ne, vt na-
ribus, ita etiam toti corpori pestem crea-
ret. Etsi ergo Salmandra aliquid est, fabu-
losis tamen aucta est; qualiscumque **imago**
corporum, in inferno vrendorum, non
comburendorum...

§. II.

Vnde probari videatur, Phœnicem esse in re-
rum natura?

Phœnix, si animal, ac si tale animal est,
quale describitur, & ad duo elementa ignē
atque aërem pertinet, & maximè monstro-
sum est, *unica semper avis*, neq; ex ouo pro-
diens, & incredendę viuacitatis. Hanc
non solùm Græci & Latini Poëtę Hesio-
dus, apud Plutarchum, Antiphanes apud
Atheneum, Ouidius, Lucanus, Statius Pa-
pinius, alijque carminibus suis celebraue-
runt; sed assuerunt etiam multi histori-
ci & graues scriptores Ethnicorum, Hero-

Hesiod.
apud Plu-
tarach. de
orac. de-
fectu,
Athen.
l. 114. c. 25.
Ouid, l. 5.
Metam.

Lucan. l. 6 datus, Horus Apollo Niliacus, Seneca,
 Stat. l. 2. Pomponius Mela, Plinius, Solinus Plinij af-
 & 3. Silu. fecla, Ælian, Philostratus, Lampridius,
 Claud. in Heliogabalo, Dion Cassius, Sextus Au-
 lib. 2. in laudes relius Victor in Claudio, Artemidorus
 laudes Stilico.
 nis. He- Daldianus, Æneas Platonicus, & alij. Sed
 rodot. l. 2. Placet ante alios audire Tacitum cautè de
 Horus hac aue ista memorantem, Paulo Fabio, Lu-
 Hiero- cicio Vitellio Coss. post longum saeculorum ambi-
 glyph 32. tum auis Phœnix in Ægyptum venit, pre-
 Senec ad buitq; materiam doctissimis indigenarum, &
 Lucill. l. 5. ep. 42. Gracorum, multa super eo miraculo differen-
 Pompon. di, de quibus congruunt, & plura ambigua,
 Mel. l. 3. 9. Plin. l. 10. sed cognitu non absurdum promere libet. Sacrū
 nat. hist. soli id animal, & ore ac distinctu pennarum à
 cap. 2. 50. ceteris anib; diuersum; consentiunt, qui for-
 lin. c. 36. mam eius definiere. De numero annorum va-
 Ælian. de hist. ani- ria traduntur, maximè vulgatum quingen-
 mal. lib. 5. torū spatiū Sunt qui assenerent, mille qua-
 cap. 57. dringentos sexaginta unum interjci, prioresq; alites Sesostride primū, post Amaside domi-
 Phil. in vita Apol, lonibus, deinde Ptolomæo, qui ex Macedo-
 ionij. nibus tertius regnabit, in ciuitatem, cui He-
 Dionys. Cassius liopolis nomen, aduoluuisse multo ceterarum
 lib. 58. in fine. Dal- volucrum comitatu, nouam faciem miran-
 dian. de somnior. tium. Sed antiquitas quidem obscura; inter
 Ptolomeum, ac Tiberium minus ducenti quin-
 quagin-

quaginta anni fuerunt. Vnde nonnulli falsum hunc Phœnicem, neque Arabum è terris credidere, nihilq; usurpanisse ex his, quæ vetus memoria firmavit. Confecto quippe annorum numero, ubi mors propinquet, suis in terris struere nidum, eiq; vim genitalem affundere, ex qua fœtum oriri, & primam adulto curam sepeliendi patris. Neq; id temerè, sed sublato myrrha pondere, tentatoq; per longum iter, ubi par oneri, par meatui sit, subire patrium corpus, inq; solis aram perferre atque adolere. Hæc incerta & fabulosis aucta. Ceterūm affici aliquando, in Ægypto eam volucrem, non ambigitur. Hæc Tacitus, alia referens, alia in dubium vocans. Maius momentum huic aui addunt SS. Patres, qui etiam passim in ea resurrectionis simulachrum ostendunt. Clementis Romani verba sunt: *Aiunt Græci, auem quandam esse soligenam, vberem præbentem resurrectionis demonstracionem, quam dicunt comparem non habere, solamq; in mundo reperiri. Phœnicem appellant, narrantq; eam, post quingentesimum annum, in Ægyptum aduolantem, secumq; copiam cinnamomi, casiae, Xylobalsami adducentem, in loco, qui dicitur solis ara, confistere, ibiq; conuersam ad aspectum Solis, ei, ut aiunt, suppli-*

interpr.

1.4. c. 49.

Tacit.

Annal.

lib. 5.

Clemen.

Rom. 1.5.

Aposto-

licarum

Const.

cap. 6.

cem sponte conflagrare, redigiq; in puluerem.
Ex cineribus autem vermem existere, cumq;
concalefactum in nouum Phœnicem formari,
alitemq; factum, in Arabiam, que est ultra
Ægyptiacum saltum, aduolare. Idem scri-

S. Cypr.
in exposi-
tione
symboli.
Euseb.
Cæsar.
lib. 4. de
vita Con-
stantini
c.72 Cy-
rill. cate-
chesi 18.
Epiphan.
in Anco-
rato. & ad
Physiol.
cap. II.
Greg. Na-
zianz.
orat. 37.
de S. Spi-
ritu. Hie-
ron. ep. 19.
Ambros.
de fide &
resurrect.
& lib. 5.

Aquileiensis illius operis est author) Eu-
sebius Cæsariensis Episcopus, Cyrilus
Hierosolymitanus Archiepiscopus, Epi-
phanius, Gregorius Nazianzenus, Hiero-
nymus, Ambrosius, Augustinus, alijque
SS. Patres passim. Eleganter Tertullianus
inter monstra referens Phœnicem ait :
*Animalis est res vita obnoxia, & morti, illum
dico alitem orientis peculiarem de singularita-
te famosum, de posteritate MONSTROSV, qui
qui semetipsum libenter funerans, renouat,
natali fine decedens, atque succedens iterum
Phœnix: Ubi jam nemo, iterum ipse, qui jam
non aliud idem. Quid expressius in hanc scilicet
resurrectionis caussam? aut cui alijs rei tale
documentum? Et infrà. Deus etiam scriptu-
ris suis; & florebis enim (inquit) velut Phœ-
nix, id est, de morte, de funere, uti credas de
ignibus quoque substantiam corporis exigi posse.
Ac rursum: Multis passeribus antestare nos
Dominus pronunciauit, si non & Phœnicibus,*
nihil

nihil magnum. Sed homines semel interibunt, c. 23. Aus
anibus Arabiae de resurrectione securis. Vult gustia. l. 4
ergo Tertullianus Phœnici ipsas sacras lit- cap. 20 de
teras testimonium dare. Certè illud Iob : anima.
Dicebatq; : In nidulo meo moriar , & sicut Tertull.
palma multiplicabo dies ; Septuaginta verte- lib. de re-
runt ; & sicut Phœnix multiplicabo dies. Ac- surrect.
cedit ad hæc testimonia rationis similitu- Iob. 29, 18.
do. Quippe & bombyces fiunt è vermis.

Hi erucæ sunt. Fit deinde, quod vocatur bom- Plin. l. 11.
bylis, ex ea neeydalus, ex hoc in VI. mensibus nat. hist.
bombyx. Telas aranorum modo texunt ad cap. 22. &
vestem luxumq; feminarum, que bombycina seq.
appellatur. Bombycas & in Coo insula nasci
tradunt, cupressi, terebinthi, fraxini, quer-
cus florem imbribus decussum terre halitu ani-
mante. Fieri autem primò papiliones paruos
nudosq;, mox frigorū impatientia villis in-
horrescere, & aduersum hyemem tunicas sibi
instaurare densas, pedum asperitate radentes
foliorum lanuginem in vellera. Hanc ab his
cogi subigiq; unguium carminatione, mox tra-
hi inter ramos, tenuari ceu pectine. Postea ap-
prehensam corpori inuolui nido volubili. Tum
ab homine tolli, fictilibusq; vasis tempore & fur-
furum esca nutriri: atque ita subnasci sui ge-
neris plumas, quibus vestitos ad alia pensa di-
mittit.

mitti. Quæ verò cœpta sint lanificia, humore lentescere, mox in fila tenuari iunceo fuso. Ut ergo hîc ex verme fit auis, & ex aeurufus vermis, mirabili naturæ in se redcuntis circulo, cur non idem possit fieri in aue vitâ digniore? quid enim nobilius, Bombyx, an Phœnix? Hæc talia pro Phœnice caussam agunt.

§. III.

Phœnicis ætatem & urbem fabulosam esse.

Mihi tamen longè secus videtur, nimurum vel Phœnicem omnino non esse, vel, si est, non talem esse, qualis describitur, & passim putatur. Nam in primis, quis, tempore Romanorum, quingentis annis vixit, vt Phœnicis annos numeraret? Deinde et si prima mundi ætas Macrobius tales habuit, immò & qui octingentos etiam annos excederent, vnde illi, si post quingentos annos Phœnicem denuò viderunt, scire potuerunt, eundem esse, & non aliud, quem ante tot annos aspicerunt? Fateor, in proverbio esse, vt longæui Phœnicis ætatem vinere dicantur; num idcirco Phœnix quingentos annos, & vt alij fabulantur, cum Ioanne Tzetze (qui id

ex